

Kokkaa kestävästi - toimintamalli yhteiskuntavastuullisen ajattelutavan edistämiseksi lapsi- ja nuorisotyössä

HANKETIIVISTELMÄ

Elintarviketalouden laatustrategian yhtenä tavoitteena on vahvistaa elintarvikeketjun yhteiskuntavastuullista toimintatapaa. Kun halutaan vaikuttaa vastuullisen ajattelutavan lisääntymiseen, kannattaa suunnata huomio myös lapsiin ja nuoriin. He tarvitsevat oikean ja monipuolisen kuvan elintarvikeketjun toiminnasta sekä riittävät tiedot ja taidot omien henkilökohtaisten valintojensa tueksi.

4H-järjestön Kokkaa kestävästi -hankkeelle myönnettiin Laatuketjun hankerahoitusta vuodelle 2009. Hankkeen tavoitteena on luoda lapsi- ja nuorisotyöhön toimintamalli, jossa yhdistyvät yhteiskuntavastuullinen ajattelutapa ja elintarvikeketjun toiminta. Painopiste on niissä ketjun osissa, jotka liittyvät raaka-aineiden tuotantoon ja ruoanvalmistukseen. Raaka-aineiden tuotanto, ruoanvalmistus, elintarvikkeiden pienimuotoinen jatkojalostus sekä näihin liittyvät työelämävalmiudet ja yrittäjyyteen kasvaminen ovat aina olleet tärkeä osa 4H-nuorisotyötä. Hanke täydentää hyvin järjestön perustoimintaa.

Toimintamalliin liittyy kiinteästi kaksi teema-aineistoa. Aineistojen sisältönä ovat raaka-aineiden viljely ja viljeltyjen tuotteiden valmistaminen ruoaksi. Yhteiskuntavastuulliseen toimintatapaan liittyvät näkökulmat tulevat esiin molemmissa aineistoissa.

Tuote suunnitellaan siten, että se soveltuu käytettäväksi erilaisten kerhojen, kurssien, leirien ja kouluyhteistyön välineenä. Tuote on vapaasti kaikkien toimijoiden käytössä, hankemateriaalia levitetään myös sähköisesti. Siitä tulee osa 4H-järjestön valtakunnallista kerhotoimintaa, jossa ruokaan ja ruokakulttuuriin liittyvät aiheet ovat yksi suosituimmista toimintamuodoista.

4H-kerhoja toimii eri puolilla Suomea lähes 3 000 kpl, niitä ohjaa noin 3 700 vapaaehtoista ohjaajaa. Yksittäisiä kerhokäyntejä tilastoitiin vuonna 2007 yli 660 000. Osa kerhotoiminnasta toteutuu ns. teemakerhotoimintana, jossa kerhokokoontumiset liittyvät yhteen, valittuun aihealueeseen, esimerkiksi ruokakulttuuriin.

Hankkeessa tehdään yhteistyötä Vihdin 4H-yhdistyksen kehittämän Ympäristökasvatuksen Ikivihreä -toimintamallin kanssa (nk. Vihdin malli).

4H-harrastuksessa lapsi ja nuori kasvaa kohti vastuullista ja yritteliästä aikuisuutta. Lapsen ja nuoren kehitysvaiheet huomioon ottavassa toiminnassa opitaan itse tekemällä. 4H-kerhossa omaksutaan käytännön taitoja ja tietoja koulutetun ohjaajan tuella. 4H-koulutukset ja -kurssit syventävät nuoren osaamista. Toiminnassa saadaan valmiuksia yrittäjyyteen ja työelämään. Toimintaa rahoittaa maa- ja metsätalousministeriö.

4H-järjestö on Suomen suurin nuorisojärjestö. 4H:hon kuuluu 84 000 jäsentä, joista 6 - 28-vuotiaita nuorisojäseniä on 72 000. 4H-yhdistyksiä on 285 ympäri Suomea. Paikallisyhdistysten toimintaa tukee 14 4H-piiriä. Ruotsinkielistä 4H-toimintaa tarjoaa Finlands svenska 4H, jolla on 5 000 jäsentä.